

FRÝDECKOMÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | II. ROČNÍK | DUBEN 2016

VIRTUÁLNÍ REALITA
INTERAKTIVNÍ VÝSTAVA
1. - 28.4

FRÝDA
OKRESNÍ STŘEDISKO

virtuálity

Více informací na straně 5

FMP 1057/01

Pod Lysou horou se objevil nový rys

Milovníci přírody mohou mít radost. Fotopasti odhalily, že v Beskydech si během skončené zimy hledal domov mladý rys. Podle zvládnutí zvířete ochranáři soudí, že se jedná o samici, a proto rysa pojmenovali Jiřina. Zvolili tak na základě kalendáře dle dne, kdy byl poprvé nafocen.

Rys byl vyfotografován na rozsáhlém území východně od Lysé hory. V oblasti se tak po letech opět objevily rysí stopy. Podle ochranářů jde o jeden z mála případů, kdy se podařilo zjistit, kam se přesunulo odrostlé mládě po opuštění revíru své matky. Jejich přáním je, aby bylo rozšířeno území s trvalým výskytem rysa ve východní části Beskyd. Data se podařilo získat díky projektu intenzivního monitoringu velkých šelem, které provádí Hnutí DUHA Olomouc s pomocí spousty dobrovolníků Vlčích hlídek a dalších spolupracovníků a organizací. Beskydy jsou jedinou oblastí, kde u nás žijí rys, medvěd a vlk společně. Pohyb krajinou jim však komplikují silnice s hustým provozem a pytláči.

Začíná tradiční poutová sezóna

Poutě a lidové slavnosti tohoto typu jsou v každé obci vítanou a oblíbenou příležitostí setkávání se lidí. Jejich tradice sahá až do období středověku, kdy byla pouť příležitostí pro setkání řemeslníků z širokého kraje a pro prosté obyvatele možnosti pro zakoupení neobvyklého zboží. Samozřejmě pak byl dostatek pamlsků a jinak často nedostupných sladkostí. V současné době získaly poutě spíše komerčnější charakter a více než možnosti společenského setkání jsou zdrojem zábavy a relaxace. Barevné atrakce, střelnice, turecký med - to vše patří k dnešní pouti moderního stříhu.

Z historického pohledu má pouť především náboženský význam. Jedná se o církevní slavnost k uctění památky světe, jemuž je zasvěcen místní kostel či kaple a přesné datum konání se většinou určuje dle liturgického - církevního kalendáře. Tato

Eliška Servátková: Z pouti s trumpetou

prodejem u stánků apod. S postupem času se tento zvyk osamostatnil od náboženského původu a pouť se tak v běžné mluvě stává synonymem zábavního parku. Určení data poutě se odvíjí nejen od zmíněného církevního kalendáře, ale také od dávných tradic. V dnešní době už na mnohých místech netušíme, proč tomu tak je. Někde se datování provádí ze zcela světských důvodů: sousedící farnosti by slavily ve stejný den, a tak se jedno z dat o týden posune.

V následujícím přehledu přinášíme termíny konání dubnových a květnových poutí v obcích na Frýdecko-Místecku.

PŘEHLED POUTÍ NA FRÝDECKO-MÍSTECKU

Janovice	16. – 17. 4.	Staříč	30. 4. – 1. 5.	Raškovice	14. – 15. 5.
Dobrá	22. – 24. 4.	Bruzovice	7. – 8. 5.	Stará Bělá	14. – 15. 5.
Brušperk	23. – 24. 4.	Sviadnov	7. – 8. 5.	Ostravice	21. – 22. 5.
Třinec	29. 4.	Čeladná	14. – 15. 5.		

SBĚRNÉ DVORY S.R.O.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPIR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno tel.: 558 434 321, 723 188 472
Ostravská 103, Sviadnov tel.: 558 655 075, 602 510 018
J. Matěje 515, Brušperk fax.: 558 655 607
Okružní ulice, Frýdlant n. O. tel.: 558 666 441, 606 476 330
tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

Velikonoční (Olga Thučková)

*Už přibýlo vela dňa a kroto se noce,
my za pár dní buděmy slaviť svotky Velkonoce.
A napilno budě měť každo holčička,
namalovať budě tľa pěkně vajička.
Synce zas trenuju bedra,
bo na šmigruť 2, 3 vědra vody tľa na polivani,
zdraví ať se něvse s němocami.
Chlopi držo stare zvyky,
lepši je zajst do putyky.
Gazda častuje žinichy
a roba pečce plecovniky.
Mistr Humník jenž proslulý ve světě byl,
nejen hudbou i psaním žil.
Psali jsme si po našimu zovistnikum za velku vinu.
Jo furt pišu rymovačky,
nědostovom žodne kačky,
zato velku radosť mum,
že se to lubi luďum.
Keří čheu, ať dale pišu,
dam ať mi to podepišu.
Tak se to do ramečku,
radosť v každym slovečku.
Šťestí všem každý rok znova
vinšuje Olga Thučková.*

Oprava Libušína se odkládá

Letos na jaře měla začít oprava historické chaty Libušín na Pustevnách, která na jaře roku 2014 vyhořela. Důvodem je skutečnost, že jedna z firem, která o zakázku usilovala, se ve výběrovém řízení na poslední chvíli odvolala - podala námitku proti výsledku veřejné soutěže. Kvůli nedodržení lhůt výběrového řízení se tak během zimy nestihlo vytyžit potřebné dřevo. Nejblíží termín pro skončení soutěže je nyní středa 4. dubna.

Rekonstrukce chaty má probíhat formou tzv. vědecké rekonstrukce. V praxi to znamená, že budou uplatněny stejné postupy a materiály, jaké používali stavebníci na konci 19. století. Mj. musí být použito dřevo z čerstvě pokácených stromů. Je třeba pokácet 360 kubíků dřeva, což se kvůli výše zmíněným průtahům nestihlo do konce března, kdy je období vegetačního klidu.

Historicky cennou památku od slovenského architekta Dušana Jurkoviče před dvěma lety zničil rozsáhlý požár. Policisté pak koncem loňského roku ukončili

vyšetřování a obvinili padesátiletého muže z Karvinska, který se v roce 2007 podílel na rekonstrukci komínového systému a byl odpovědný za provedení prací.

Rekonstrukce chaty má stát asi sedmdesát milionů korun. Na opravu Libušína přispívali i lidé ve veřejné sbírce, která vynesla přes deset milionů korun. Dřevo na stavbu chtějí darovat Lesy ČR, financování obnovy už odsouhlasilo také Ministerstvo kultury ČR. Není vyloučeno, že oprava chaty nakonec začne až v příštím roce.

EDITORIAL

Uplynul měsíc a v poštovních schránkách jste opět objevili náš časopis. Na stránkách tohoto čísla se navzájem skloubila minulost s přítomností i budoucností.

Letos to bude již 70 let, kdy pod Lysou horou na Ivančeně vztyčila na počest svých popravených kamarádů šestice skautů kříž. Dali tak základ nejen budoucí mohyle ale také tradici, která přežila do dnešních dnů. Své vzpomínky nejen na tyto chvíle vám přiblíží Petr Fiala – Ťop.

Příběh lásky, odvahy a cti nám spolu se svým uměním předvede ve své květnové letecké show skupina Rytíři nebes. Do budoucnosti se naopak přenesou návštěvníci OC FRÝDA a výstavy „Virtuální realita“, která vám umožní sáhnout si na high-tech technologie budoucnosti.

Všem milovníkům lašského jazyka věnuje svou velikonoční rymovačku Olga Thučková.

Příjemné chvíle s PATRIOTEM
Jiří Sachr

OPRAVY, SERVIS A INSTALACE ELEKTRICKÝCH A PLYNOVÝCH ZAŘÍZENÍ

- Pračky, myčky, sušičky, sporáky, varné desky, trouby, mikrovlnky, digestoře, bojler
- Plynové spotřebiče, varná technika, kontrola plynových kotlů
- Instalace spotřebičů včetně potvrzení záručního listu

RYCHLOST - SPOLEHLIVOST - KVALITA
telefon: **731 16 22 16**
www.sheenline-servis.cz

OPTIKA TRIUMPH

SLEVY

NA VYBRANÉ BRÝLOVÉ ČOČKY

- Samozabarvovací
- S prémiovou antireflexní úpravou a ochranou před UV zářením
- S hydrofobní úpravou
- Ztenčené ● Odlehčené

VELKÉ JARNÍ SLEVY PRO MĚSÍC BŘEZEN A DUBEN

AKCE 1+1 ZDARMA NA MULTIFOKÁLNÍ ČOČKY

SLEVA až 50 % NA BRÝLOVÉ OBRUBY

SLEVY NELZE SČÍTAT. PLATÍ POUZE PŘI ZHOTOVENÍ NOVÝCH BRÝLÍ.

Frýdek-Místek OD KAUFAND, Revoluční ul., tel.: 558 436 218 | **www.triumphoptical.cz**

Prostějov STOP! NENIČTE!

TOTO JE SKUTEČNÝCH

1000,-Kč

Ano! Čtete prosím dál! Při nákupu jakéhokoliv obleku Vám odečteme skvělých 600,- Kč a při nákupu jakéhokoliv pánské košile Vám odečteme 200,- Kč. Stačí odevzdat tento kupon při placení. Na tento jeden kupon můžete zakoupit až 2 ks pánské košile a jeden oblek. Slevu samozřejmě obdržíte i při koupi jednoho nebo dvou kusů zboží. **A pozor! Super akce navíc!** Dámská kr. sukně za neuvěřitelných 59,- Kč, dámské špičkové sportovní kalhoty za skvělých 189,- Kč a dámské kalhoty od 79,- Kč. A to se již vyplatí přijít! Platí do vyprodání zásob! Nabízíme skutečně velký výběr obleků, košil, kravat, kalhot... Platnost kuponu je 7 dnů. Těšíme se na Vás!

www.modaprostějov.cz

KDE? FRÝDEK-MÍSTEK, Radniční 1239
5. dům nad Magistrátem, 5 minut od Kauflandu

Na Olešné začaly přípravné práce

V souvislosti s odtěhováním nánosů na vodním díle Olešná bylo do konce března vykáceno 276 vzrostlých stromů. Stromy se kácely na kraji vodní nádrže, na konci vzdutí na přítoku řeky Olešné. Převážně šlo o vrby, v menší míře o olše, ojediněle jasan, stromech a jilm. Dřeviny rostly v místě, kde budou probíhat těžební práce. Přínosem připravovaného odtěhování nánosů je zvýšení retenční kapacity vodní nádrže. Současně se zvýší protipovodňová ochrana pod hrází a zůstane zachována úroveň zásobní funkce pro průmysl. Jako náhradu státní podnik Povodí Odry do konce roku 2017 vysadí 1391 stromů.

Foto | Jiří Sachr

Toulka městem nejen s fotoaparátem

Beskydské informační centrum připravilo pro zájemce o fotografování další možnost naučit se fotografovat jinak a lépe. Ostatně podobně zní i podtitul akce Frýdek-Místek objektivem aneb Foťte jinak, foťte lépe, která se bude konat 30. dubna od 9 do 14 hodin. Amatérské fotografy čeká nejprve hodinové seznámení se se základy fotografování v salonku hotelu

Silesia na Zámeckém náměstí, a poté čtyřhodinové hledání těch nejkrásnějších záběrů a pořízení umělecky i technicky co nejvyšší kvality snímků. O těch nejlepších si mohou se zkušeným průvodcem-fotografem pohovořit a opět se ve svém koníčku posunout o kus dál.

Bližší informace jsou na webových stránkách www.visitfm.cz.

(Ne)zapomenutý Frýdek

Dnešní Radniční ulice ve Frýdku v roce 1908

Za dobu své existence prošel Frýdek četnými změnami, mnohá místa výrazně změnila svou podobu. Např. Těšínská ulice získala svůj název díky tomu, že byla po dlouhou dobu hlavní cestou vedoucí z Frýdku na centrum knížectví – město Těšín.

Nejznámější budova na frýdecké Veselé je bývalý zájezdní hostinec, který v minulosti sloužil především jako místo odpočinku pro formany. Spoustu zajímavých informací o historii Frýdku se zájemci mohou dozvědět díky akci (Ne)zapomenutý Frýdek, kterou

23. dubna pořádá Beskydské informační centrum Frýdek-Místek. S těmi, kteří se v 9.30 hodin dostaví na Zámecké náměstí, projde historik Petr Juřák, správce sbírek Muzea Beskyd, historickou část města a představí jim ji ze zcela nového úhlu pohledu. Prohlídka se bude věnovat tomu, jak město vypadalo v minulosti, kde se nacházely hostince a jiné živnosti, kteří obchodníci a živnostníci zde v minulosti působili.

Připomenuty budou některé významné a zajímavé osobnosti Frýdku, které jsou často zapomenuty.

Nemocnice má zrekonstruované ARO

Frýdecko-místecká nemocnice otevřela prostory zrekonstruovaného anesteziologicko-resuscitačního oddělení. Práce trvaly bezmála tři měsíce a přišly na více než šest milionů korun. Pacientům poslouží pět nových polohovacích lůžek, celková kapacita je nyní deset lůžek. Klimatizované oddělení bylo

vybaveno také novým monitorovacím systémem. Při rekonstrukci dále došlo k výměně podlahy, kompletní přestavbě sociálního zařízení a výměně stoupaček, součástí byla i výměna dveří a nové počítačové rozvody. Nově vybavené oddělení nyní splňuje nároky na poskytování moderní zdravotní péče.

VIRTUÁLNÍ REALITA v obchodním centru FRÝDA

Měsíc duben je v obchodním centru FRÝDA ve znamení zajímavé a netradiční výstavy, která má za cíl návštěvníky nejen pobavit, ale i poučit. Stejně jako minulý rok, kdy FRÝDU ovládli dinosauři, je i letošní jarní měsíc v duchu výstavní expozice. Koná se zde totiž VIRTUÁLNÍ VÝSTAVA, která návštěvníkům přinese nový druh zábavy. Po pasáži je rozmístěno sedm exponátů, pomocí nichž se mohou přenést do virtuálního světa. Připraveny jsou automobilové simulátory pro děti i dospělé, simulátor letadla z 1. světové války, u kterého se hráčům možná pořádně zatočí hlava.

Nejen pro ženy či dívky je připravena virtuální převlékárna

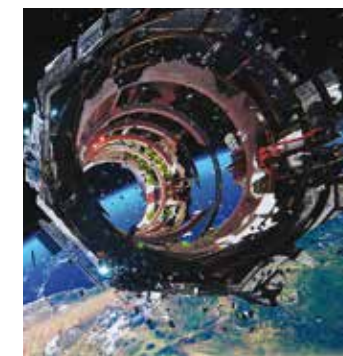
a styling. Díky speciálním senzorům celou postavu přenesou do zrcadlové plochy, kde se budou moci zájemci vidět, otáčet se a prohlížet si tak na sobě běžné modely či zábavné kostýmy ze známých filmů.

A co čeká návštěvníky dále? Průlet sluneční soustavou, poznávání planet či „živý“ pohled na Zemi z vesmíru. Ohromující je expozice „loop motion“, při které návštěvníci spolu s brýlemi pro virtuální realitu vyzkouší speciální senzorové rukavice ovládající virtuální svět zevnitř. Organizátoři slibují také virtuální místnost plnou hádanek či únik z auta.

Obchodní centrum FRÝDA přináší, jako jedno z prvních,

všem svým návštěvníkům nový rozměr zábavy, kterou mohou závidět i daleko větší města.

Výstava VIRTUÁLNÍ REALITA se těší na své příznivce každý den od 1. do 28. dubna od 9 do 20 hodin.

INZERCE

Pozemky pro stavbu rodinných domů v centru obce Vojkovice

Krásný pozemek s výhledem na Prašivou, blízko je les i mateřská škola. Nejmenší velikost parcely ke koupi je 1 500 m². Vzdušnou čarou 1,5 km od továrny Hyundai Nošovice. Cena: 550 Kč/m². K dispozici celkem 33 000 m².

Zdroj: Mapy.cz © TopGIS, s.r.o. © Seznam.cz, a.s.

Kontakt na majitele:
Ing. Vratislav Kořínek,
E-mail: vratislav.korinek@gmail.com, tel.: 608 612 837
www.investice-pozemky.com

FMP 1063/1

INZERCE

**KAŽDÝ
7. OBĚD
ZDARMA**

7.3.-30.4.

Více na www.ocfrida.cz

FMP 1063/1

Skautský památník na Ivančeně ne smí nikdy zaniknout, říká Petr Fiala

Za pár dní pětasmdesátiletý Petr Fiala je jedním z posledních dvou žijících pamětníků, kteří stáli u zrodu kamenné mohyly na Ivančeně v Beskydech. Když jsme jej oslovili se žádostí o setkání k tomuto zajímavému tématu, byli jsme přece jen trochu napjati, jak to celé dopadne. Skutečnost předčila naše očekávání, Petr Fiala ochotně souhlasil, na schůzku dorazil perfektně připraven a bezmála dvě hodiny zasvěceně a poutavě vyprávěl o všem, co se známým místem pod Lysou horou souvisí.

| JIŘÍ SACHR

Prohlíží si vizualizace, studuje diskuse na facebooku, hledá prostě vše, aby byl dokonale v obraze. Je znát, jak mu osud mohyly, kterou spoluzakládal, leží na srdci. Členovi 30. oddílu skautů Ostrava nikdo neřekne jinak než Ťop. Vyzařuje z něj nesmírná vitalita, máte pocit, že naproti vám sedí maximálně sedmdesátník.

Kamenná mohyla Ivančena pod Lysou horou je dnes oblíbenou turistickou zastávkou, ale také symbolem vlastenectví, statečnosti a přátelství. Proč vlastně vznikla?

Před sedmdesáti lety, už těsně před koncem války, nacisté na starém židovském hřbitově v polském Těšíně popravili šestici skautů kvůli jejich odbojové činnosti. Byli to Vladimír Čermák, Vladimír Pach, Otta Klein, Quido Němec, Zdeněk Novák a Milan Rotter. Proto se šestého října roku 1946 sešli jejich skautští kamarádi, vystoupali na Ivančenu a na jejich památku tam vztýčili kříž.

Kříž mohyly v roce 1950

Vy jste byl tehdy jedním z nich, můžete to blíže rozvést? Proč bylo vybráno právě toto místo?

Jako skauti z Ostravy jsme často podnikali výpravy do Beskyd a kousek pod hřebenem Ivančeny jsme měli oddílovou základnu na Jestřábí zvanou Břačka. Prostě jsme tam přišli a řekli si, že tady klukům, našim bývalým skautským vedoucím a kamarádům, postavíme kříž na památku. Ukotvili jsme jej mezi kameny a umístili do něj lahvičku s textem, že tento kříž postavila oddílová rada ostravského 30. oddílu Junáka, jak je dokumentováno v mém deníku z tohoto dne. Dodnes je to jediný písemný doklad o vzniku mohyly. Tehdy nás tam bylo šest, takže jsme kříž obložili šesti velkými kameny. Připojili jsme tam i zásadní výzvu: Kdo jdeš kolem, přilož kámen. Možná jsme tehdy sami ani netušili, jakou tradici jsme založili. Naše výzva se ujala, poměrně rychle vešla ve známost a nejen skauti, trampí, ale i běžní turisté nosili nahoru kameny, aby připomněli hrdiny protinacistického odboje. Přestože

Rok 1943: Skupina skautů 1. oddílu Ostrava kolem Vladimíra Čermáka: zleva: Jar. Němeček, Ota Klein, Jar. Rozsypal, Jar. Chroboček, Miloš Rozsypal, Vláda Čermák, Milan Rotter, Zdeněk Zatek, Vláda Pach

mohyla nestojí na hlavní trase na Lysou horu, úžasně rychle rostla. Vznikl památník složený z kamenů různých velikostí, tvarů a barev, mezi nimi i takové, které pocházejí z nejrůznějších koutů světa. Už to tak funguje sedmdesát let.

Za minulého režimu se mohyla stala i symbolem odporu proti nesvobodě. Na vlastní kůži jsem v roce 1981 zažil nepřijemnou situaci, kdy pietní setkání bylo záměrně narušováno hlasitým zvukem nastartované motorky. Vše bylo bedlivě hlídáno příslušníky tehdejší StB, kteří účastníky a vše fotografovali, dokonce lidem už dole na Borové zabavovali kameny, které chtěli přiložit k mohyle.

Tyto věci se bohužel děly. V tehdejším politickém vedení Ostravského kraje byli ve velké většině morálně deformovaní lidé, kterým masová setkávání skautů a veřejnosti u mohyly vadilo. Skauti jim vězeli jako trn v patě, protože mluvili o svobodě projevu a vyznávali jinou životní filosofii. Osobně našťásti nemám žádnou vzpomínku na nějakou perzekuci.

Postupem času s tím, jak přibývalo kamenů, se mohyla začala různě naklánět. Asi hlavně kvůli bezpečnosti musela být u příležitosti padesátého výročí založení přestavěna.

Ano, mohyla byla založena v roce 1946 zcela spontánně, bez základu, byla tvořena volně

Mohyla v roce 1995

loženými vzájemně vázanými kameny "nasucho". Dosahovala výšky už přes dva a půl metru s vnitřní chodbou a komorou. Byla nestabilní, hrozilo její zřícení.

Po likvidaci Junáka komunistickým režimem se záchranu mohyly ujali bývalí skauti a zejména trampové. Dlouhá léta ji udržovali a různě likvidovali následky činnosti vandalů i StB. Za svůj životní úkol si zachování a údržbu mohyly vzal Miloš Tvrďý, přezdívaný Harry, který překládal donesené kameny a dělal nutnou údržbu. V roce 1995 vznikla Nadace Ivančena, ta připravila přestavbu mohyly a její posunutí o zhruba třicet metrů do katastrálního území Malenovic. Původně totiž stála přesně na hranici katastru Malenovic a Krásné, ale obě obce se dohodovaly, komu vlastně patří. V roce 1996 po přestavbě vypadala výborně. V těsném sousedství přibyl mohutný kamenný pylon s vytesaným popisem historické události a kamenná stela s úryvkem skautského slibu - dílo akademického sochaře Miroslava Rybičky zvaného Bajazzo - člena 30. oddílu.

Jenže zub času je neúprosný. Přibývající kameny, povětrnostní podmínky, ale i vandaloové se podepsali na tom, že po dvaceti letech je dnes mohyla opět v havarijním stavu. Na místě je dokonce varovná cedule před nebezpečím zřícení, pádu a úrazu pro ty, kteří by snad na ni chtěli vylézt.

Kamenů neustále přibývá a celá mohyla se staticky rozpadává. Má sice vybudované základy, ale kameny jsou spojovány pouze sypanou zeminou. Není soudržná a velkým problémem je, že do ní zatéká. Došlo už k několika sesuvům. Podepisuje se na tom pochopitelně hlavně klima, vždyť Ivančena leží ve výšce přes 900 metrů nad mořem. Dnes zabírá téměř 100 metrů čtverečních, je sedmnáct metrů dlouhá, téměř šest metrů široká a její výška dosahuje tři a půl metru. Proto je v letošním roce v plánu rozsáhlá rekonstrukce.

Co přesně tedy s mohylou bude? Údajně se posuzovalo devět návrhů řešení

a nakonec zvítězil ten, který počítá s jakousi její přeměnou do praktičtějšího kaskádovitého amfiteátru.

Realizátoři se upnuli k řešení, podle něhož se mohyla bude muset kompletně rozebrat a znovu sestavit. Je pravdou, že by místo jedné hromady kamení měly vzniknout jakési kaskády. Víte, projekt je to rozporuplný, i na facebooku se o tom vedla bohatá diskuse. Těžko tu změnu rozdechávám, ale současně musím říct, že nevidím jinou cestu, jak mohylu zachránit. Vloni v říjnu jsem k tomu napsal výzvu: Jde o to, aby skautský památník byl nadále charakterizován především kamennou mohylou, která nesmí zaniknout! Musí zůstat zachován leitmotiv: Kdo jdeš kolem, přilož kámen.

Každoročně o dubnové sobotě, která je nejbližší svátku svatého Jiří, patrona skautů, se na Ivančeně koná pietní shromáždění. Jak taková vzpomínka vypadá?

Účastní se jí tisíce lidí, spousta skautů od nás, ale i ze Slovenska a z Polska, samozřejmě mnoho obyčejných turistů. Zatímco v sobotu chodí většinou skauti, o den později pak přicházejí trampové. Zazní vzpomínkový projev, česká a slovenská státní hymna. Letos tento den připadne na sobotu 23. dubna a bude to poslední setkání, při kterém bude k vidění mohyla v současné podobě. Od května začnou brigády skautských oddílů na jejím rozebírání. Jak jsem už řekl, těžce to rozdechávám, ale podporuji, protože jiné řešení asi není.

Náklady na přestavbu se odhadují na půl miliónu korun. Jak dlouho by práce měly trvat?

V sobotu 8. října se na Ivančenu uskuteční dvacátý ročník česko-slovensko-polského setkání skautů a v tento den by měla být odhalena zrekonstruovaná mohyla.

Společně s Jaroslavem Rozsypalem jste posledními žijícími zakladateli mohyly. Asi by se nedalo spočítat, kolikrát jste místo navštívili.

Ing. Petr Fiala se narodil 14. května 1931. V roce 1938 se stal skautem, o sedm let později pak členem 30. skautského oddílu v Ostravě. Vystudoval Vojensko-technickou akademii. Je plukovníkem bývalé Československé armády. Celý život pracoval ve zbrojním průmyslu. Má syna a dceru, čtyři vnoučata a jedno pravnouče. Dnes svolává schůzky Oldklubu Třicítky, vydává čtvrtletník Tintítko. Organizuje každoroční srazy spolužáků, je činný v bytovém družstvu a stále se angažuje ve strojírenském a hutním průmyslu.

Mnohokrát... Chodíval jsem tam pravidelně se svými dětmi. Dnes se tam dostanu dvakrát ročně, vždy na vzpomínkovou akci v dubnu a pak ještě v říjnu, protože v tomto měsíci jsme položili její základy. Dříve samozřejmě výhradně po svých, dnes už se nahoru nechám vyvézt autem, protože v dubnu na Ivančeně bývá ještě dost sněhu.

Jste stále aktivní ve skautském hnutí, vidáte se ještě s některými pamětníky?

Scházíme se dodnes, protože skautem člověk zůstane po celý život. Posedíme u pivečka, zavzpomínáme a informujeme o všem dění v našem historickém Tintítku (první číslo vyšlo v roce 1947), což je obnovený čtvrtletník Oldklubu ostravské Třicítky, který vydávám.

Foto | archiv Petra Fialy

Na nebi i na zemi v Dobré, předvedeme příběh cti, přátelství a lásky

Sobota 7. května se stane v Dobré dějištěm zajímavé show. Na obloze se představí letecká skupina Rytíři nebes. Manažer skupiny a pilot repliky stíhacího letounu z první světové války Ing. Robert Stejskal v následujícím rozhovoru přiblíží samotné aktéry akce a její program.

| JIŘÍ SACHR

Můžete nám v krátkosti představit vaši skupinu?

Jsme skupina nadšenců, která se rozhodla prezentovat svoje pilotní umění získané ve vojenském letectvu AČR tak, aby diváci mohli zažít atmosféru a napětí letecké války, a to nejen ve vzduchu, ale i na zemi. Létáme na dobových strojích obou válečných stran a divák má možnost vidět obratnost těchto letounů, které simulují vzdušný boj takový, jaký byl vidět v letech I. světové války. Tehdy se takovému souboji začalo říkat dog fight.

i slabším protivníkem. Je to práce s letounem, s úmyslem získat energii a využít ji ve vlastní prospěch. Tím se můžete stát vítězem i nad silnějším soupeřem. Samozřejmě, že se učíte i špinavé triky. Nevyužíváte jen různých taktik, ale i polohu slunce, mraků, terénu či vlastní odvahy, která leckdy překvapí i vás samotné.

Ve vaší skupině jsou tedy vojenští letci naší armády?

Ano, jedná se o piloty stíhaček JAS-39 Gripen, resp. i L-159 ALCA. Na rudém letounu Fokker Dr.1 Dreidecker, který kdysi pilotoval

Robert Stejskal u svého letounu Fokker Dr.1

Barona z oblohy, se prohání hned dva piloti, kteří se vzájemně alternují. Jedná se o předváděcího pilota, který letos bude mít svoji poslední sezónu jako display pilot letounu Gripen a jeho kolegu, který létá bitevník L-159

Alca a chystá se na kariéru pilota JAS-39 Gripen.

Je to velký rozdíl pilotovat stíhačku 21. století a stíhačku neřeknu stoletou?

Řekl bych, že diametrální. V té stoleté, i když jsou teď skoro nové z výroby, je to zejména o jakémsi úzkém vztahu mezi pilotem a strojem. Tady pilot cítí vše tak nějak už v zadku. Každý poryv větru, každou chybu své pilotáže, a na vše musí reagovat velmi rychle. V moderním stroji takové úsilí na pilotáž věnovat nemusíte, neboť tam vaše koncentrace směřuje k ovládání bojových systémů. Věnovat se tedy ještě boji mezi kníplem a hlavou by bylo jistým krokem k tomu, jak prohrát svůj život v boji. Ale stále platí poučka fly – navigate – communicate. Nesmíte si dovolit být, tak říkajíc pět metrů za letounem. To se vymstí i na sportovních letadlech. V boji bude také stále platit: „Poznej vlastnosti svého stroje lépe, než zná protivník ten svůj, aby ti nakonec nevočoudil zadek.“

Co tedy na obloze uvidíme?

Program má název Rytíři nebes a divák uvidí opravdu hodně. Jedná se vlastně o divadelní show, která se odehrává nejen ve vzduchu, ale i na zemi. Jde tu o příběh, který pojednává o nesmyslnosti války, o povinnosti vojáka, cti, přátelství a lásce. Příběh začne na vojenském letišti kdesi ve Francii v roce 1918 a skončí vzdušným bojem dvou bývalých kamarádů ze studií, kteří nyní stojí proti sobě. Ve hře je samozřejmě krásná dívka. Jak jinak... Uvidíte sami. Na letišti bude k vidění dvouplošník Albatros, který si budete moci prohlédnout a vyfotit se v něm. Po každém představení pro zúčastněné piloty přijede taxík, který nás dopraví do Dobré, kde se můžete vyfotit i s námi. Kdo bude mít lihovku, tak dostane podpis tam, kam si bude přát!

Těch vystoupení bude víc?

Ano, budou dohromady 4. Vždy přistaneme na letišti ve Frýdku-Místku a přijedeme za vámi do Dobré. Každé vystoupení bude

Může se stát, že byste nepřiletěli?

Vše je možné. S vysokou pravděpodobností se to ale nestane. Závada může nastat, nemusí nám přát počasí... S tím vším musíme my i divák počítat. Na dovolenou taky nemusíte odjet z mnoha důvodů. Ale nemysleme na to, počasí je prý pravidelně v tento termín u vás výborné. A kdyby nebylo, máme záložní termín ukázek na následující den! V pátek máme přilet, tak si to tam u vás rovnou očíhneme.

zážitek. Vrtule Wolner dělá také svoje zvukové divy.

Máte jako piloti dobové kostýmy, když vás skoro nejde vidět?

Snažíme se o maximum, takže ani v tomto ohledu vás nezklame. Já osobně podnikám v dost podobném oboru, takže máme přísun dobových věcí.

A v čem podnikáte?

Od roku 2013 vlastním internetový obchod www.air-shop.cz,

který se věnuje prodeji leteckých bund a ostatní letecké módy. V roce 2015 jsem zaregistroval vlastní oděvní značku AIRSTRIKER a vyrábíme kožené letecké bundy BF-109. Na našem webu najdete přes 100 druhů legendárních bund a desítky leteckých hodin. V tomto roce se chci rovněž věnovat letecké instruktorské činnosti na ultralehkých letadlech.

Děkuji za rozhovor a přeji Vám jen samé šťastné vzlety a šťastná přistání.

Dvouplošník Nieuport

Dvouplošník Sopwith Camel

DIVADLA

Nová scéna Vlast

10. 4., 15:00 O chytré kmotře lišce
Činoherní pohádka pro děti od 3 let. Uvádí Divadlo Andromeda Praha.

13. 4., 19:00 Osiřelý západ
Bratrovražedná komedie. Uvádí Divadlo Petra Bezruče. Hrají L. Melník, O. Brett, D. Urban, S. Haváčová.

17. 4., 15:00 Pohádky do kapsy
Interaktivní hudební pohádka pro děti od 3 let. Uvádí Divadlo SemtámFór Zlín.

21. 4., 19:00 Tělo
Volné pokračování slavníhý „Monologů Vaginy“, tentokrát o těle celém. Uvádí Intimní divadlo Dáší Bláhové. Hrají J. Asterová, D. Bláhová, M. Sajlerová.

24. 4., 15:00 Tajuplná země myšky Klárky a Veverky Terky
Ekologická, interaktivní pohádka pro děti od 3 let. Uvádí Divadlo Ententýtky.

24. 4., 19:00 Ted' ne! aneb Na tohle ted' není ta pravá chvíle
Když si myslíte, že máte vše pod kontrolou, život či bezdomovec vás zaručeně přesvědčí o opaku. Uvádí Činoherní Studio Bouře. Hrají F. Čapka/D. Punčochář, K. Frejová, J. Kotrbatá/B. Kaňoková, K. Halbich, M. Dlouhý.

26. 4., 19:00 FEDERER – NADAL
Posvátná tráva wimbledonského All England Clubu. Dva nezničitelní hrdinové dnešní doby tak, jak je možná neznáte. Pět setů autorského divadla, které se nebojí metafyzického obsahu: Tenisu!!! Uvádí A studio Rubin. Hrají M. Tadiák, J. Prachař a P. Kolečka.

4. 5., 19:00 Podivný případ se psem
Hlavní hrdina knižního bestselleru M. Haddona i cenami ověřené dramtizace z pera uznávaného dramatika S. Stephense je patnáctiletý Christopher. Uvádí Divadlo Kalich. Hrají J. Cina, H. Vagnerová/E. Krenková, M. Daniel, S. Babčáková, Z. Stavná, P. Vančura.

Čtyřlístek, Divadlo na Slezské

9. 4., 19:00 Darmošlapky
Příběh o zanedbaném sedláku Pamfilovi a jeho stejné zanedbaných kumpánech, jejichž bezstarostný život je narušen návštěvou příbuzných – rezolutních a vdavekchtivých žen, které mají záľusk mj. i na jeho jmění. Hraje divadelní soubor KuKo F–M.

16. 4., 15:00 Ostrov splněných přání
Dobrodružná loutková pohádka s Kašpárkem – hraje Divadlo u Ostravice F–M.

16. 4., 18:00 Výměna ministrů
Autorská satirická komedie ze současnosti. EU se rozhodne sponzorovat výměnu ministrů dvou zemí, aby si na vlastní kůži vyzkoušeli, jak to chodí jinde. Pro výměnu je vybráno ministerstvo školství a země, které si ministry vymění, jsou ČR a USA. Hraje divadelní soubor Enthemor F–M.

30. 4., 19:00 Dámská šatna
Komedie, kde půjde nejen o pohled do divadelního zákulisí, ale taky do duše čtyř hereček oblastního divadla – hraje divadelní soubor KuKo.

Katolický Lidový dům

10. 4., 17:00 Truchlící pozůstalí
Jedná se o opravdovou komedii, až satiru o lidské hamiznosti. Účinkuje divadelní soubor Kotouč z Štramberka.

17. 4., 15:00 Maxipes Fík
Představení pro děti s písničkami. Účinkuje Divadlo Špilberk z Brna.

KINA

Nová scéna Vlast

7. 4., 17:00 **Komiksový čtvrtek: Deadpool**
7. 4., 19:00 **Komiksový čtvrtek: Batman vs. Superman: Úsvit spravedlnosti**
8. 4., 17:00 **Pat a Mat ve filmu**
8. 4., 19:00 **Pád Londýna**

9. 4., 17:00 **Pat a Mat ve filmu**
9. 4., 19:00 **Moje tlustá řecká svatba 2**
10. 4., 17:00 **Pat a Mat ve filmu**
10. 4., 19:00 **Moje tlustá řecká svatba 2**
11. 4., 19:00 **Eva Nová**
12. 4., 19:00 **Já, Olga Hepnarová**
14. 4., 17:00 **Příběh lesa**
14. 4., 19:00 **Jak básníci čekají na zázrak**
15. 4., 9:30 **Bijásek: Pohádkové tajemství I**
15. 4., 17:00 **Kung Fu Panda 3**
15. 4., 19:00 **Jak básníci čekají na zázrak**
16. 4., 17:00 **Kung Fu Panda 3**
16. 4., 19:00 **Jak básníci čekají na zázrak**
17. 4., 17:00 **Kung Fu Panda 3**
17. 4., 19:00 **Jak básníci čekají na zázrak**
18. 4., 17:00 **Smrtnelné historky**
18. 4., 19:00 **Grimsbý**
19. 4., 17:00 **Příběh lesa**
20. 4., 10:00 **Pro seniory: Padesátka**
22. 4., 17:00 **Kniha džunglí**
22. 4., 19:00 **Lovec: Zimní válka**
23. 4., 15:00 **Bijásek: Žabák Ribit**
23. 4., 17:00 **Kniha džunglí**
23. 4., 19:00 **Lovec: Zimní válka**
25. 4., 17:00 **Kniha džunglí**
25. 4., 19:00 **Bonusová projekce pro členy FK – Projekt 100: Mlčení jehňátek**
27. 4., 17:00 **Kniha džunglí**
27. 4., 19:00 **Hororová středa: Zlo nikdy nespí**
28. 4., 17:00 **Orel Eddie**
28. 4., 19:00 **Sportlight**
29. 4., 17:00 **Řachanda**
29. 4., 19:00 **Jak se zbavit nevěsty**
30. 4., 17:00 **Řachanda**
30. 4., 19:00 **Jak se zbavit nevěsty**
1. 5., 17:00 **Řachanda**
1. 5., 19:00 **Jak se zbavit nevěsty**

KONCERTY

Kostel sv. Jošta

9. 4., 18:00 Martin Gurbal'a Stadlerovo klarinetové kvarteto/čtvero ročních období
F. Farkas – Antické maďarské tance, J. S. Bach – Contrapunctus I. (z Umění fugy BWV 1080), J. S. Bach – Choral č. 54 – Arie č. 65, Basso chori I. (z Matoušových pašij BWV 244), T. Albinoni – Sonáta g moll, A. Dvořák – Biblické písně op. 99

Hudební hospůdka U Arnošta

23. 4., 20:00 PAVLUSHA Eu Kha Lynthé
Koncert folkopové zpěvačky Pavly Křhutové spojený s křtem jejího nového CD.

Hudební klub Stoun

9. 4., 19:30 **Salamandra Tour 2016**
16. 4., 21:00 **Iné kafe**
22. 4., 21:00 **Monkey Business**

Frýdecký zámek

14. 4., 19:00 Duo Teres
Komorní soubor mimořádného nástrojového spojení tvoří houslistka Lucie Fulka Kopsková a kytarista Tomáš Honěk.

5. 5., 19:00 Colour Bass Duo: Od klasiky k jazzu
Ve svém repertoáru pro koncertní vystoupení má Colour Bass Duo především skladby, které byly komponovány přímo pro basklarinet a klavír. Účinkují Jiří Porubiak – klarinet, Lukáš Michel – klavír

Kulturní dům

16. 4., 19:00 Pavel Žalman Lohonka 70 jar
Letos Pavel Lohonka slaví 70. narozeniny a k tomuto jubileu chystá velké celoroční turné. Zahraje více jak dvouhodinový průřez svou tvorbou, jako host vystoupí René Souček, který zahraje a pokřtí jeho novou desku.

VÝSTAVY

Kino Vlast

do 30. 4. Jana Haluzová Železníková: MOTHERHOOD
Autorka je umělkyní širokého záběru vyjádření. Výstava Motherhood nejvíce zračí její současnou životní situaci – obrazy z padajících vlasů a malby vypovídající o zásadním zlomovém období v životě ženy, kterým nejranější mateřství bezesporu je.

ZŠ Petra Bezruče, Galerie Pod Sovou

10. 4., 13:00 Hobby – vernisáž
Unikátní výtvarné práce a sběratelské předměty. Doprovodný program s malováním kraslí a výrobou jamích dekorací 14. 4. 15.00 – 17.00, dražba darovaných výtvarných prací 17. 4. 15.00.

OSTATNÍ

Muzeum Beskyd

7. 4., 16:30 Fiat 126 – nejmenší vůz na našich cestách
Fiat 126 a 126p se vyráběl neuvěřitelných 28 let, celkem jich bylo vyrobeno 4 671 586 ks. Přednáška přiblíží osudy tohoto modelu Fiatu.

21. 4., 16:30 Hrádky a tvrze na Frýdecko-Místecku
Přednáška o středověkých hrádcích v Pobeskydí, např. Štandl, Lipina, Staříč, Rychaltice, Hukvaldy, Řepiště, Vratimov, Čeladná, Frýdlant, aj. Doplněno promítáním a výstavou archeologického materiálu.

28. 4., 16:30 Od draissiny k bicyklu
Přednáška seznámí s vývojem velocipedů až k dnešním typům jízdních kol.

Ústřední knihovna Frýdek, Jiráskova 506

21. 4., 18:00 Blanka Hošková
Beseda a autorské čtení.

Ústřední knihovna Frýdek, pobočka Místek

12. 4., 18:00 Chata Prašivá – vzkříšení beskydského unikátu

Prezentace a zahájení výstavy.

14. 4., 18:00 Na stupni vítězů
Promítání filmu z festivalu Jeden svět.

15. 4., 19:00 Okýbachi
Koncert akustického dua.

28. 4., 18:00 Svobodná Čína: Odvaha věřit
Promítání filmu.

Centrum maminek Broučci

11. 4., 10:00 Veselé zpívanky
Přijďte si zazpívat dětské písničky za doprovodu hudebních nástrojů pro děti.

12. 4. Den otevřených dveří
Možnost navštívit naše centrum zdarma, prohlédnout si herny a námi nabízené služby.

19. 4., 10:00 Pohádka o veliké řepě
Zverne na maňáskovou pohádku.

26. 4., 10:00 Hurá na zahrádku
Akce bude probíhat u altánku v parku B. Smetany. Děti se naučí sázet semínka a budou plnit jednoduché úkoly jako malí zahradníci. V případě nepříznivého počasí se akce přesouvá do centra Broučci.

28. 4., 10:00 Tvoření pro děti
Budeme malovat obrázek na látku prstovými barvami.

Areál Slezanu, bývalá šicí dílna

28. 4., 19:00 Lifestyle show - Proměna 2016
Vyhlášení vítězky 3. ročníku akce se uskuteční v krásných industriálních prostorách. Finalistky se představí osobně a v medailoncích. Součástí bude módní přehlídka největší české návrhářské ikony Beaty Rajské a mnoho dalšího. Moderují J. Prachař a V. Kotek.

Katolický Lidový dům

15. 4., 17:00 Čaj o páté
Taneční večer pro seniory, který pořádá Svaz důchodců F–M.

16. 4. Bazar dětského zboží (8:00-12:00)
Přijďte prodat nebo nakoupit kojenecké a dětské zboží.

19. 4. K čemu je dobrá v dnešní době teologie?
Přednášet bude Mgr. Petr Dvořák, Ph.D.

23. 4. Udělejte průvan ve skříních, sklepech a garážích (8:00-18:00)

Přijďte prodat své nepotřebné věci. Neprodané zboží lze zanechat pro Charitu F–M.

Obecní úřad Baška

14. 4., 15:30 O lidech v Beskydech
Knihovnice Dajana Zápalková zve na besedu Petra Andreho, „O lidech v Beskydech a o pozoruhodných památkách a přírodních zajímavostech.“

RŮZNÉ

16. 4., 9:30 Jarní tuláček
Pěší turistika na 3, 8 a 20 km. Sraz Restaurace U Geně, Brušperk.

16. 4., 13:00 Vítání jara na Opálené
Setkání všech, kteří mají rádi přírodu v areálu Opálená, Pstruží 8. Bohatý kulturní program se soutěžemi. Zahraje cimbálová muzika Portaši.

INZERCE

BRILAS
snubní prsteny

SNUBNÍ PRSTENY
NEJŠIRŠÍ NABÍDKA V ČR!

OMRKNĚTE NA BRILAS.CZ

A PAK SI ZA INTERNETOVÉ CENY PŘIJĎTE VYBRAT
NA PRODEJNU V OSTRAVĚ NA NÁMĚSTÍ

Zlatnictví Soliter-Brilas, 28. října 28 / Tel.: 778 09 39 26 / www.brilas.cz

MICHAL DAVID

MEGASHOW
s doprovodem kapelou

11.6.2016 | 20:00

Otevíráme v 18:00. DJ LUMÍR MOŘKOVSKÝ

Cena vstupenky: 400,- Kč v předprodeji, 450,- Kč na místě

Během koncertu proběhne sbírka na malou Karolínu.

Předprodej: Restaurace Na Koupališti, tel.: 724 896 103, 732 444
904, ČA Bolsa travel F-M, BIC Frydlant n./O., Wellness & Restaurant U Fandy Lhotka, TIC Frenštát p./R, Q fitness Kopřivnice, MLC Štramberk, IC Brušperk, TIC Nový Jičín, Infostánek Forum Nová Karolína

FORUM
kojola

PATRIOT

FC

GOBOLA

W. Family

a intimních písničkových mikropříběžích ozvláštněných vytříbeným básnickým jazykem. V jejím repertoáru souzněla latinskoamerická hudba s ozvěnami folku, romského folkloru, ale i s country, židovským klezmerem či blues. Se svou poslední kapelou Koa ukázala české hudební scéně pravou „world music“. Svou hloubkou a upřímností jsou i dnes její písně aktuální. Na koncertu v klubu Stoun je v pátek 15. dubna s pokorou přezpívá charismatická frontmanka Kateřina Reichová s kapelou, která skvěle interpretuje originální hudební tvar autorčiny hudby a jedinečných textů. Začátek je ve 20 hodin.

Komponovaný program o lidských právech
Putinovo Rusko. Tak zní název komponovaného programu o lidských právech, který se v sobotu 16. 4. uskuteční v Národním domě. Postupně se budou promítat tři filmy - Anna v přední linii, Putinovy děti 404 a Putinovy hry. Po každém z nich budou následovat debaty. V 18 hodin uvede brněnské Divadlo Líšeň hru nazvanou Putin lyžuje. Jeviští reportáž zpracovává téma nástupu Putina k moci a směřování Ruska k totalitě. Nejsilnější inspirací je kniha zavražděné ruské novinářky Anny Politkovské Ruský deník, dalšími zdroji jsou webové stránky pozůstalých po teroristických útocích. Stejně jako kniha Anny Politkovské také inscenace spojuje formou montáže příběhy, politické souvislosti i prosté lidské osudy. Představení se bude odehrávat ve vojenském stanu. Po divadelním představení se uskuteční přednáška Mgr. Vojtěcha Píchy, vysokoškolského pedagoga a doktoranda rusistiky z Univerzity Palackého v Olomouci.

PEČOVAT JE NORMÁLNÍ

Servisní prohlídka za 249 Kč

Dopřejte svému vozu péči v autorizovaném servisu

Připravili jsme pro Vás pestrou nabídku **letních pneumatik se slevou až 25 %**. Samozřejmostí je **přezutí pneumatik za výhodné ceny**. Nezapomeňte po zimě také včas naplánovat servisní prohlídku svého vozu. Provedeme diagnostiku, zkontrolujeme podvozek, brzdový systém a mnoho dalšího.

Myslíme i na Vaši bezpečnost. **K nové sadě předních stěračů**, které si po zimě zaslouží vyměnit, Vám **jako bonus** přibalíme **koncentrát náplně do ostřikovačů**. Sháníte-li nosiče na střechu nebo jiné prvky příslušenství, bude se Vám hodit až **15% sleva**.

Více informací získáte na ŠKODA Infoline **800 600 000** nebo na **www.skoda-auto.cz**.

Váš autorizovaný servisní partner ŠKODA:

ADO - Autodružstvo
Beskydská 704
Frýdek-Místek
Tel.: 725 058 240
Tel.: 558 665 111

ADO - Autodružstvo
Brandlova 5
Ostrava-Centrum
Tel.: 724 072 836
Tel.: 595 131 133

ADO - Autodružstvo
Hlučinská 60
Ostrava-Přívov
Tel.: 730 588 240
Tel.: 596 133 061

ADO - Autodružstvo
Frýdecká 12
Český Těšín
Tel.: 730 588 215, 730 588 216
www.ado-autodruzstvo.cz